

Onderwerp Experiment basisbaan

Steller J.E. Slagter

De leden van de raad van de gemeente Groningen
te
GRONINGEN

Telefoon (050) 367 57 42 Bijlage(n) -

Ons kenmerk

Datum 22-05-2019 Uw brief van

Uw kenmerk -

Geachte heer, mevrouw,

Het gaat goed met de economie en de werkgelegenheid. Steeds meer mensen zijn aan het werk. Toch lukt het niet iedereen om hiervan te profiteren. In onze gemeente hebben we nog steeds een grote groep mensen die niet deelneemt aan de arbeidsmarkt en niet in staat is om in een eigen inkomen te voorzien. Tegelijkertijd is er een grote hoeveelheid werk dat wel maatschappelijke waarde heeft, maar dat nu niet of niet volledig wordt uitgevoerd. In Groningen willen we van (een deel van) dat werk betaalde banen maken. Wij vinden dat we als overheid mede verantwoordelijk zijn voor het creëren van extra werkgelegenheid voor inwoners van onze gemeente voor wie een betaalde baan niet haalbaar is. In het coalitieakkoord en de concept gemeentebegroting 2019 is daarom opgenomen dat we beginnen met de invoering van een gemeentelijke basisbaan. In deze brief willen wij u op de hoogte brengen van de manier waarop we daarmee aan de slag gaan.

De basisbaan

De basisbaan zoals die ons voor ogen staat, is een vorm van betaalde arbeid voor mensen die anders geen arbeidsmarktperspectief hebben. Ons doel is om hiermee extra werkgelegenheid te creëren. Het doel is niet om werknemers door te laten stromen naar andere (reguliere) banen. Mocht toch blijken dat iemand de overstap naar ander werk kan maken, dan zullen we dit uiteraard faciliteren.

De doelgroep

De basisbaan is bedoeld voor bijstandsgerechtigden die op een andere manier niet aan een betaalde baan kunnen komen. De aanmelding voor het instrument staat in ieder geval open voor mensen waarvan we verwachten dat

ze ondanks de inzet van verschillende instrumenten, zoals bijvoorbeeld de Participatiebaan, niet regulier aan het werk zullen komen. Kandidaten kunnen zichzelf melden of kunnen worden aangemeld door medewerkers van de directie Werk & Participatie, door de Stichting WIJ of andere partijen in de wijk. De beoordeling of de bijstandsgerechtigde een dergelijke baan krijgt, vindt plaats door medewerkers van de directie Werk en Participatie.

Werk met maatschappelijke waarde

In het onderzoeksrapport “Haalbaarheid van basisbanen”(besproken in de gemeenteraad Groningen, 26 september 2018) is vastgesteld dát er voldoende zinvolle werkzaamheden beschikbaar zijn, bijvoorbeeld op het gebied van onderwijs, zorg, sport en binnen de verschillende wijken of dorpen van de gemeente. De onderzoekers adviseren de gemeente om zelf te formuleren aan welke maatschappelijke doelen de banen een bijdrage moeten leveren. Wat ons betreft, dragen deze banen bij aan:

(1) Het versterken van de leefbaarheid in de wijken en dorpen

Als college willen we de cohesie in onze gemeente versterken. Daarom investeren we in de leefbaarheid van de wijken en dorpen door aandacht te besteden aan ontmoetingsplekken, infrastructuur, gezondheid en sport. In vrijwel alle wijken ligt er aanvullend werk dat bij kan dragen aan de leefbaarheid. Bijvoorbeeld in het onderhoud van openbare (of soms particuliere) ruimte, in onderhoud van of activiteiten in wijkgebouwen, bij zorg- of onderwijsinstellingen of in de vorm van klussen bij sportverenigingen of culturele activiteiten. Welke taken van belang zijn voor de leefbaarheid kan per wijk of dorp sterk verschillen. We willen daarom per wijk of dorp door betrokkenen zelf vast laten stellen welke taken volgens hen het meest bijdragen aan de versterking van de leefbaarheid. Tevens willen we per wijk of dorp vaststellen welke (financiële) bijdragen de verschillende partijen hieraan kunnen leveren.

(2) Het versterken van de gastvrijheid van de gemeente

De binnenstad van Groningen moet voor onze eigen inwoners en voor onze bezoekers een prettige plek zijn waar zij zich welkom voelen. Mensen moeten bijvoorbeeld hun eigen fiets kwijt kunnen én bij hun bezoek niet worden gehinderd door de rijwielen van anderen. We gaan de komende periode inventariseren aan welke taken er in dit kader behoefte is in de binnenstad. Voor de uitvoering van deze taken willen we een beperkt aantal basisbanen beschikbaar stellen.

Stapsgewijze invoering

We willen snel starten met de invoering van de eerste basisbanen. We willen daarom op korte termijn in twee wijken met een aantal betrokkenen (bewoners, WIJ, zorgorganisaties, scholen, sportverenigingen) een pakket aan taken vaststellen dat bijdraagt aan de leefbaarheid van die betreffende wijk.

Het gaat daarbij nadrukkelijk niet om specifieke functies, maar om een pakket aan taken dat mede afhankelijk kan zijn van het seizoen, specifieke evenementen, activiteiten of incidentele klussen. Als gemeente willen we niet voorschrijven welke taken voor een wijk belangrijk zijn. Wel nemen we de procesbegeleiding voor onze rekening. Bij deze gesprekken betrekken we in ieder geval de organisaties die mee hebben gewerkt aan het haalbaarheidsonderzoek.

Op basis van de ervaringen bepalen we op welke manier de totstandkoming van deze banen in andere wijken plaatsvindt. Wat ons betreft starten we de komende periode in de wijkvernieuwingswijken.

In de loop van 2020 willen we rond de 50 basisbanen hebben gerealiseerd.

Randvoorwaarden regelen

Om basisbanen vorm te kunnen geven, moeten we een aantal randvoorwaarden regelen. Daar zijn we inmiddels mee begonnen. Het gaat daarbij om de volgende zaken:

(1) Het werkgeverschap en de arbeidsvoorwaarden

De werknemers in een basisbaan hebben een arbeidscontract. We onderzoeken wie voor deze groep het beste als werkgever kan optreden en welke arbeidsvoorwaarden voor hen gelden. We betrekken de vakbonden bij de keuzes die we hierin maken.

(2) De begeleiding

Voor de werknemers in een basisbaan moet begeleiding beschikbaar zijn. Die begeleiding bestaat uit twee elementen: de werkleiding en de persoonlijke ondersteuning. Bij de werkleiding gaat het om de dagelijkse aansturing, de verdeling van taken en de instructie. Bij de persoonlijke ondersteuning gaat het om de coaching op het werk en aandacht voor eventuele problematiek. We streven ernaar de verantwoordelijkheid voor deze vormen van begeleiding per wijk bij één organisatie te beleggen. Als gemeente houden we een vinger aan de pols en hebben we periodiek contact met de deelnemers.

(3) Het inkomen

Bij de behandeling van het onderzoeksrapport in de gemeenteraad van Groningen vorig jaar, is aandacht gevraagd voor de armoedeval en werd een motie aangenomen om de risico's te onderzoeken. In een rapport van het NIBUD kwam naar voren dat de armoedeval voor een deel van de groep (met name alleenstaanden) kan worden voorkomen door banen aan te bieden met voldoende urenomvang (zie collegebrief 7 december 2018). Waar de belastbaarheid van kandidaten dat toestaat, zorgen we dus voor banen van 28-32 uur. We willen echter dat *alle* mensen er in alle situaties in netto besteedbaar inkomen op vooruit gaan. Waar nodig zorgen we voor aanvullende maatregelen. Alle deelnemers krijgen in ieder geval ondersteuning bij de stap van uitkering naar werk, zodat zij niet op een later moment worden

geconfronteerd met terugvorderingen (bijvoorbeeld op het gebied van toeslagen).

(4) De kosten

In het haalbaarheidsonderzoek is een globale schatting gemaakt van de kosten van de basisbaan. Wanneer er duidelijkheid is over het werkgeverschap en de arbeidsvoorwaarden kunnen we een gedetailleerder beeld geven van de exacte kosten van de invoering van de basisbanen. Tevens kunnen we op basis van de gesprekken in de twee wijken een beeld schetsen van de bijdragen die betrokken partijen kunnen leveren en de werkelijke kosten van begeleiding en aansturing.

(5) De juridische vormgeving

Voor de basisbanen wordt een subsidie verstrekt voor de loonkosten en de begeleidingskosten. We onderzoeken nog op basis van welke regelgeving dit zal plaatsvinden.

Verdringing

Tijdens de behandeling van het haalbaarheidsonderzoek in de raad is aandacht besteed aan het risico op verdringing van regulier betaalde werknemers. Ook wij zijn van mening dat dat risico niet mag bestaan. We hebben er daarom voor gekozen om in de basisbaan werkzaamheden uit te laten voeren waarvoor nu niet wordt betaald. En we hebben er voor gekozen om geen functies, maar taken te creëren bij “gewone” werkgevers in bijvoorbeeld de onderwijs- of zorgsector. Het gaat wat ons betreft om takenpakketten die worden samengesteld door gezamenlijke partijen in een wijk of dorp. Daarmee voorkomen we ook dat er banen worden gecreëerd bij werkgevers die nog aan de slag moeten met het realiseren van werk in het kader van de banenafpraak.

Organisatie

De verantwoordelijkheid voor de invoering van de basisbanen ligt bij de directie Werk en Participatie. Zij heeft hiervoor een projectleider aangesteld. Deze zorgt voor het vaststellen van het takenpakket en de te leveren bijdragen met betrokken partijen in de wijken, voor het arbeidsvoorwaardenpakket en voor het regelen van het werkgeverschap en de begeleiding.

Financiën

De additionele middelen voor de basisbanen (€ 250.000 in 2019 en € 700.000 in 2020, 2021 en 2022) zijn opgenomen in de concept gemeentebegroting 2019.

Informereren

We informeren uw raad periodiek over de voortgang van de uitvoering van de basisbanen. Daarnaast zullen we een tussentijdse evaluatie uitvoeren in 2021.

In deze evaluatie nemen we onder andere de maatschappelijke impact mee. Het gaat dan zowel om het welbevinden van de deelnemers, de ervaringen van de werkgever(s) als de bijdrage aan de leefbaarheid in de wijken en dorpen en de gastvrijheid in de binnenstad.

Wij vertrouwen erop u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd.

Met vriendelijke groet,
burgemeester en wethouders van Groningen,

de burgemeester,
Peter den Oudsten

de secretaris,
Diana Starmans

Deze brief is elektronisch aangemaakt en daarom niet ondertekend.